

Warszawa, 12 marca 2024 r.

Protokół drugiego posiedzenia Senackiego Zespołu ds. Innowacji w Gospodarce

W dniu 12 marca 2024 r. w gmachu Senatu odbyło się posiedzenie Senackiego Zespołu ds. Innowacji w Gospodarce, na temat *Dyrektywa wodna UE w kontekście nowych metod obniżania ilości biogenów wprowadzanych i istniejących w wodach powierzchniowych. Zapobieganie zakwitom glonów.*

Otwierając posiedzenie, **przewodnicząca Zespołu senator Joanna Sekuła** powiedziała, że posłużyć ma ono naradzie, w jaki sposób wszyscy interesariusze, którym leży na sercu stan wód, mogą wspólnie doprowadzić do tego, aby nigdy więcej już katastrofa, z którą mieliśmy do czynienia na Odrze nie zdarzyła się.

Dr Michał Łopata z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz dr Dariusz Włóka z GreenBack Sp. z o.o. przedstawili innowacyjną metodę rekultywacji wód powierzchniowych w obliczu dyrektywy wodnej UE. Wyzwaniem XXI wieku stał się problem eutrofizacji wód w wyniku nadmiaru biogenów. Nadmierna eutrofizacja powoduje straty przyrodnicze, gospodarcze i społeczne, w sytuacji gdy obowiązkiem UE jest osiągnięcie dobrego stanu wód. Wywołuje ją dopływ zanieczyszczeń rolniczych, komunalnych i przemysłowych. W ocenie ww. prelegentów, rekultywacja wód stanowi długo trwające i kosztowne ratowanie ekosystemu. Ich propozycją jest innowacyjna metoda *SinStop*. Opiera się ona na naturalnej mieszaninie wapnia i krzemionki, sprzyjając aktywnemu usuwaniu fosforu z wody oraz sinic, z zahamowaniem ich rozwoju. Zdaniem naukowców, stosowanie metody przyczynia się do samooczyszczania i klarowania wody oraz regulacji pH, nie wykazując negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne. Pozwala na usuwanie nadmiernych ilości związków fosforu ze środowiska wodnego. Według słów Panów doktorów, aplikacja preparatu skutkuje obniżeniem ilości mikro-glonów w wodzie. Długofalowo, zapobiega odnawianiu się biomasy.

Metoda przeznaczona jest do aplikacji bezpośredniej do zbiornika lub w roli filtrów. Rekultywacja in-situ dotyczy jezior i rzek, zbiorników o potencjale turystycznym. Służy realizacji prac zapobiegawczych. W przypadku filtracji, istnieje możliwość montażu pasywnych i aktywnych filtrów do doczyszczania wody zrzutowej. Jak podkreślili prelegenci, użycie metody *SinStop* do doczyszczania wody zrzutowej z oczyszczalni ścieków prowadzi

do obniżenia stężenia biogenów i równoczesnego pozyskania fosforu, co wiąże się z realizacją strategii *Zrównoważony rozwój i GOZ*.

Podsumowując prezentację, realizujący badania poinformowali, że SinStop składa się z polskich surowców pochodzenia naturalnego. Produkt posiada aktywność usuwania sinic, powoduje redukcję biogenów w zbiorniku oraz przyczynia się do stymulacji naturalnych procesów regeneracji zooplanktonu. Prelegenci zapewnili, iż produkt podlega licznym badaniom naukowym w kooperacji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Politechniki Częstochowskiej i działu B+R GreenBack sp. z o.o. Wspomnieli o potrzebie nakładów finansowych na rozwój metody.

W dyskusji po prezentacji, **przewodnicząca Zespołu** zapytała przedstawicieli instytucji odpowiedzialnych za badania i efekty, czy w tej chwili jest zaproponowana jakaś koncepcja na działania, które mają zapobiec katastrofie na Odrze w tym roku.

Pani Joanna Kopczyńska, prezes PGW Wody Polskie, powiedziała, że nad rozwiązaniem tego problemu na bieżąco pracuje międzyresortowy zespół ds. zapobiegania zanieczyszczeniom na Odrze. Jest to zespół w randze ministrów we współpracy z Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska, Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska oraz PGW Wody Polskie. Oprócz tego, funkcjonują dwa zespoły kryzysowe. Pani prezes poinformowała, że PGW Wody Polskie wraz z pracownikami merytorycznymi analizują sytuację na bieżąco, przekazują sobie dane i podejmują decyzje co do działań. Współpracują bazując także na modelu działań z 2023 r. Celem zapobieżenia, otwierane są śluzy i zwiększane przepływy, żeby nie dopuszczać do zbyt wysokiego poziomu zasolenia, a wzrastająca przewodność ma wpływ na złotą algę. Docelowo, ma być wypracowany model hydrodynamiczny, nad którym pracują naukowcy.

Dr hab. inż. Krystian Szczepański, dyrektor Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego, stwierdził, że działania będą koncentrować się na tym, żeby jak najszybciej mieć jak największą liczbę punktów monitoringu onlinowego, wspartego monitoringiem prowadzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, w wyniku obserwacji których (raz czy dwa razy w tygodniu, w zależności od liczebności złotej algi) będą podejmowane dalsze kroki. Teraz należy ograniczać, w danych momentach, zrzut wód kopalnianych, aby zapewnić określony przepływ poszczególnych cieków.

W podsumowaniu dyskusji, **Bartosz Pelk, zastępca dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego MAP**, zapewnił, iż wydano stosowne rekomendacje dla spółek górniczych, odnośnie do zakupu dodatkowych urządzeń, które mają

filtrować wodę, a górnicze instytuty badawcze podjęły badania w zakresie zabezpieczenia przed kryzysem.

BSS (A.D.)